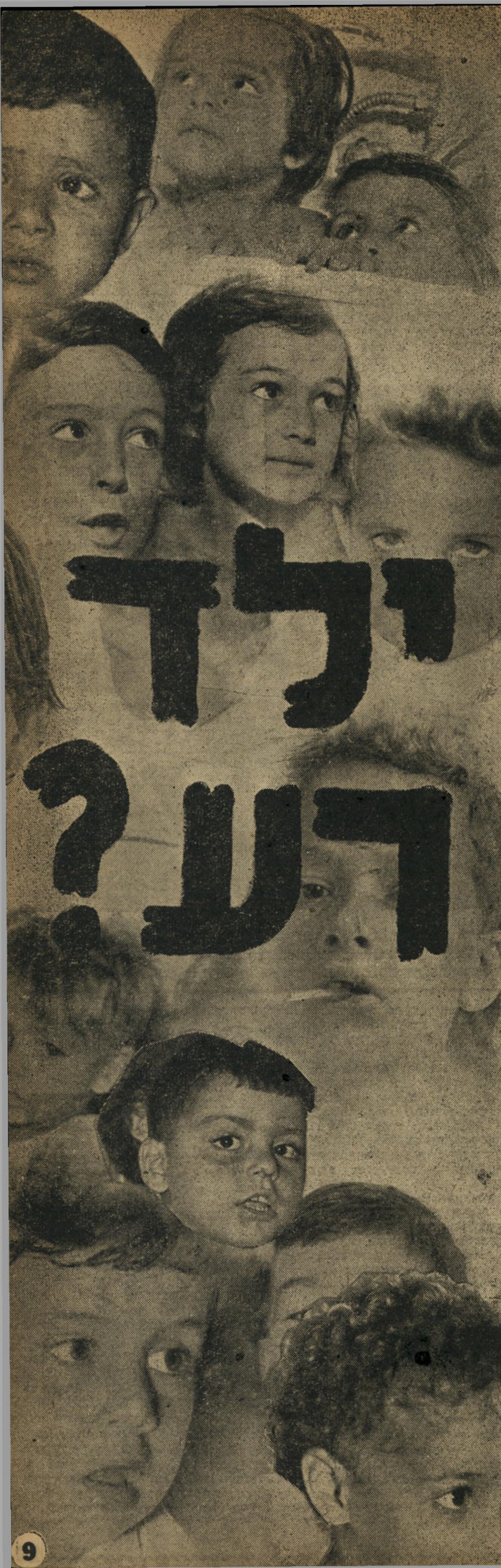

מדוע רוב הילדים הם מלאכים בגיל שנתיים, שדים בגיל ארבע, אהובים כשהם בני חמש? ומה יכולים ההורים לעשות במקרים אלה? בסקירה שלהלן, המבוססת על הספר החדש, "התנהגות הילד", שהופיע בהוצאת המכון של ד"ר ארנולד גול, חוקר הילדים הידוע, מתוארות תקופות הגאות והשפל בהתפתחות הילדים, לרבות השנים, "הטובות" והשנים, "הרעות" בהתנהגותם. בספר זה מוגשות בפעם הראשונה על-ידי מומחי גזר עצות לטיפול בילד המתפתח. בילד כשהוא מגיע לשלב-גידולו הרצופים קשיים שונים.

האם יילד הוא

ומשמש יידון מלא חיבה.

למעשה מתנהג בן השנתיים כל כך טוב, עד שההורים נוטלים בפה, לעתים קרובות, בצפותם להתקדמות נוספת אך ורק בכיוון חיובי זה. אולם אשלייה זו מתנפצת כשהילד מגיע לתחנה הבאה.

★ ★ ★

בגיל 2½

ה ילד נכנס לדרגה הקרויה "אימ-סראלית", מאחר שהתנהגותו דומה לזו של אימפראטור (שליט) רומאי. שתלטנות, תבענות, עיקשות וחוסר-גמישות הן מהתכונות הבולטות בגיל זה. בו רוצה הילד בדיק את מה שרצוי לו וברגע הרצוי לו. הוא נועד לתת פקודות ולקבוע החלטות.

אם הוא מחליט: "אני רוצה לבד" — הרי שאיש לא יוכל לעזור לו. אם הוא מחליט: "אמא לעשות" — אזי לא יוכל האב למלא זאת. בן השנתיים וחצי אינו יכול כמעט לקבוע דרך והישאר נאמן לה. הוא יגיד: "אני כן — אני לא", "תצא — תישאר" יתנגד בעקשנות לרעיונות חרשים.

אם קראת באוזניו אתמול לפני שנתו ספר מור מסוים, הרי שירצה לשמוע אותו סיפור עצמו גם הערב. מאחר שהשכבת ילד בן שנתיים וחצי כמיטה עלולה למיור אגור למוסה בבית, יהיה זה מן החכמה לשחת לסכס ההשכבה ששטות רבה ככל האפשר. אין לאפשר לילד לדרוש את הפיכת השעה הזאת לפולחן מסובך.

שנת אחריהצברים הריהי בעיה רצינית בגיל שנתיים וחצי. לכן, יש לסגור את דלת חדר-השינה של הילד, אך להבטיח שלא יוכל לספס על אדן-החלון. מאחר שבגיל זה מגיעים לשיאם תמרוני התנועה של הילד במיטה, רצוי לרסן את משכבו, להניח מרבד רך מתחת למיטתו ולהאגו שתעמוד יציבה ולא תשמיע חריקות עם כל תזוזה.

בדרך-כלל טוב יותר לעקוף בדרכי תבוינה את תופעות העיקשות של הילד, מאשר להילחם בהן פנים אל פנים. יש לחתור להפעיל כל שיגרה בצורה היעילה ביותר. עליכם לקבוע תמיד בעצמכם את ההחלטות והימנעו ממצבים בהם משתלט הילד. השתדלו לא לתת לילד אפשרויות של בחירה, מלבד אותם המקרים בהם אין כל חשיבות בדבר, כמו בשעה שאחם שואלים: "אתה רוצה את האדום או את הכחול?" הימנעו משאלות שניתן לענות עליהן: "לא" לרוב מה — אל תשאלו: "האם אתה יכול לתלות

כ נותיו, או עושה דבר אסור, ממחרים הורים מעוצבנים רבים אל הארון. מוצאים כך עבה ומדוסדף, על מנת לעיין בו ר להיווכח אם בנם מתפרע באמת, או שהוא נוהג כפי גילו. ומהו אותו כרז? ברוב ה מקרים, ברי שזהו אחד מספרי גול. שום קבוצת אנשים לא השפיעה על חינוך הילדים כמו זו של גול, העוקבת מזה 44 שנה אחרי התנהגות הילדים. ספריהם, למרות שנועדו למחנכים, הפכו לכסטי-מלרים בכל העולם, כולל ישראל. מעטים הם ההורים בעליהכרה שלא הושפעו מהם.

אולם אב מודאג, שרצה בעצות לגבי משטר ונהג בחיי היומיום, לא יכול היה עד עתה, למצוא אותן בספרי-גול שעסקו רק בשיקוף מדוי התנהגות והרגש של הילדים, החל ביום היוולדם וכלה בגיל 10. הם ציינו את הגילים בהם עלולים הילדים להיות מסור בכים, תארו את האפשרויות השונות, לא סיפקו להורים עצות, "עשה" ו"אל תעשה". עתה, מקץ שנות מחקר רבות, בא גם זה על תיקונו: שניים מעווריי הקרובים ביותר של גול חיברו ספר המיועד להורים הנקרא: "התנהגות הילד".

★ ★ ★

ה ספר קובע ומתאר את החוקיות שבהתפתחות הילד, על תקופות הכי אות והשפל מהינקות ועד הנעור, שכולן צמיחות מראש בשל תהליכים כלליים ידועים בדייקנות.

בקיצור, אם ילד הינו מלאך בגיל 2, מתרחק ומגדף בגיל ארבע, מצטיי בגיל חמש ומשקר בגיל שש, הרי שהוא בל בצורה נורמלית. כל ילד הינו בעל סגולות משלו וצורת התפתחות משלו התלויה במבנה המיוחד של גופו, סיבת-גידולו ומזגו. אי לזאת, כאשר מתוארת התנהגות טיפוסית של ילד בן חמש, אין להסיק מכך כי זהו אומנם התנהגותם הקבועה של כל הילדים בגיל חמש. יש ילדים מסותחים ויש מספריים.

אולם, כמעט כל הילדים — בין המפגרים ובין המקדמים בהתפתחותם — עוברים דרך אותם מעגלי-התנהגות בסיסיים.

אם הנך אב או אם, חשוב יותר שתדע להכיר דחקא את קצבי הגידול השונים. מריטב שתדע כי שקט גורר בעקבותיו סערה, ולהיפך, מאשר תצפה שילדך יתאים את עצמו לחוקים שקובעים לו אחרים.

רשימה זו, מתוכות בעיקר כאותן שנים הבולטות בחריפות בעיניהן. מתקופת הינקות ועד גיל שנתיים, בעיר תיו של הילד הן די משטות: שינה, אכיר לה, לימוד ההליכה והדיבור, הכרת ההורים והסביבה. משמגיע הילד ליום הולדתו השני, הריהו, באורח יחסי, מאומן היטב